

ХЭНТИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хэнтий аймгийн Дархан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХЭА-2024/95/НА-СТА-ТШЗ

Чингис хот 2024 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ж.Ганбаатар Утас: 70562112 Цахим хаяг: khentii@audit.gov.mn Аудитын менежер: Д.Оюунтуяа Утас: 99775390 Цахим хаяг: oyuntuyad@audit.gov.mn Аудитор: Н.Туяа Утас: 99799709 Цахим хаяг: tuyan@audit.gov.mn Цахим хаяг: www.audit.mn
-----------------------	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ХЭНТИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

23119 Хэнтий аймаг, Хэрлэн сум, Сариг бар
Утас: 70-56-21-12, Факс: 70-56-21-12
E-mail: khentii@audit.gov.mn

2024.02.22 № 109
танай _____ -ны № _____ -т

**ХЭНТИЙ АЙМГИЙН ДАРХАН СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ДАРГА Ш.ОТГОНЖАРГАЛ
ТАНАА**

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хэнтий аймгийн Дархан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Хэнтий аймгийн Дархан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт гад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторовын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Тайлант онд нэмэлт санхүүжилтийн дансанд 77,900.0 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлж зориулалт бусаар зарцуулсан, 5,400.0 мянган төгрөгийн авлагын үлдэгдлийг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй, албан томилолтоор ажилласан хүний буудал, хоолны үнд 725.0 мянган төгрөгийг төлсөн, 3,333.5 мянган төгрөгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгийг зарцуулах хурлын тэмдэглэлгүй зэрэг нь Төсвийн тухай, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн холбогдох заалтууд, санхүүгийн тайлагналын эрх ба үүрэг, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тус байгууллагын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон санхүүгийн тайлангаар мөнгөн хөрөнгө 105.0 мянган төгрөг, авлага 5,400.0 мянган төгрөг, урьдчилгаа 12,000.0 мянган төгрөг, бараа материал 143,361.5 мянган төгрөг, үндсэн хөрөнгө 2,356,523.8 мянган төгрөгийн тус тус үлдэгдэлтэй, тайлант оны үр дүн 463,894.2 мянган төгрөг байна. Тайлант онд орон нутгийн төсвөөс 770,723.4 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, 2,402.8 мянган төгрөгийн өөрийн орлогыг төвлөрүүлж, 675,985.9 мянган төгрөгийг зарцуулж, 97,140.3 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд 137,727.3 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлж, 137,724.1 мянган төгрөгийг зарцуулж, 3.2 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

232420084

Ахмадын санд 1,000.0 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлж, 895.0 мянган төгрөг зарцуулж 105.0 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллагын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт 87,358.5 мянган төгрөгийн 4 зөрчил илэрснээс үзэхэд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаа болон хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд тавих дотоод хяналтыг сайжруулах шаардлагатай байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын тайлант оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 зорилтын хүрээнд 211 арга хэмжээ тусгагдаж, 92 хувьтай дүгнэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамаарахгүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гаргаагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ж.ГАНБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	119,151,330.00	160,866,490.00
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	105,000.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	-	105,000.00
3121	Төгрөг	-	105,000.00
31214	Бусад төсөл, нөөцийн харилцах	-	105,000.00
33	АВЛАГА	5,862,840.00	5,400,000.00
335	Бусад авлага	5,862,840.00	5,400,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	5,862,840.00	5,400,000.00
34	УРЬДЧИЛГАА	48,000,000.00	12,000,000.00
34600	Урьдчилж гарсан зардал	48,000,000.00	12,000,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	65,288,490.00	143,361,490.00
354	Хангамжийн материал	54,883,490.00	117,921,490.00
35410	Бичиг хэргийн материал	1,010,600.00	985,600.00
35420	Аж ахуйн материал	49,712,890.00	112,735,290.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	3,752,000.00	3,915,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	408,000.00	285,600.00
35600	Мал амьтад	10,405,000.00	25,440,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,934,344,790.72	2,356,523,799.05
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,934,344,790.72	2,356,523,799.05
392	Биет хөрөнгө	1,910,280,540.72	2,332,909,549.05
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,460,067,942.00	1,470,067,942.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(206,567,680.63)	(248,818,772.75)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	163,051,205.00	186,159,245.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(82,514,546.31)	(64,306,413.73)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	110,496,399.60	131,312,799.60
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(59,967,865.45)	(80,264,871.29)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	68,609,050.62	82,893,350.62
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(33,923,756.78)	(40,100,003.17)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	631,539,309.00	1,076,137,309.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(140,509,516.33)	(180,171,036.23)
393	Биет бус хөрөнгө	24,064,250.00	23,614,250.00
39301	Программ хангамж	2,410,000.00	2,410,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,203,750.00)	(1,653,750.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	22,858,000.00	22,858,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	2,053,496,120.72	2,517,390,289.05
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	-
413	Өглөг	-	-
4136	Бусад өглөг	-	-
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	-
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	2,053,496,120.72	2,517,390,289.05
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,053,496,120.72	2,517,390,289.05
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	399,748,482.67	399,748,482.67
51101	Өмч: - төрийн	399,748,482.67	399,748,482.67
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,599,394,364.90	2,063,288,533.23
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,599,394,364.90	1,599,394,364.90
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	463,894,168.33
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	54,353,273.15	54,353,273.15
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,053,496,120.72	2,517,390,289.05

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,159,521,904.00	1,523,566,686.00

12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	524,740,304.00	615,578,840.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	524,740,304.00	615,578,840.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	524,740,304.00	615,578,840.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,910,000.00	2,402,800.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	522,830,304.00	613,176,040.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	634,781,600.00	907,987,846.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	9,854,100.00	137,264,446.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,736,600.00	25,970,488.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	7,117,500.00	111,293,958.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	624,927,500.00	770,723,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	624,927,500.00	770,723,400.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	684,219,015.29	1,052,172,517.67
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	684,219,015.29	1,052,172,517.67
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	557,668,101.97	949,492,195.93
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	208,139,619.74	370,413,671.70
210101	Үндсэн цалин	152,919,963.09	240,739,859.40
210102	Нэмэгдэл	40,108,718.43	85,692,520.13
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	2,750,000.00	6,436,000.00
210104	Урамшуулал	2,284,005.45	18,275,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	10,076,932.77	19,270,292.17
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	26,101,444.94	45,719,362.57
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,964,797.07	31,366,336.83
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,119,610.11	3,700,261.71
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,668,808.42	2,960,209.46
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	393,764.31	697,459.82
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,954,465.03	6,995,094.75
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	63,179,016.00	65,262,719.67
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,401,016.00	9,404,719.67
210302	Түлш, халаалт	54,978,000.00	54,978,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	800,000.00	880,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	20,034,115.00	29,774,857.00
210401	Бичиг хэрэг	3,193,280.00	1,854,050.00
210402	Тээвэр, шатахуун	14,769,195.00	23,696,007.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,466,040.00	2,936,150.00
210404	Ном, хэвлэл	6,500.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	599,100.00	1,288,650.00
2105	Нормативт зардал	551,600.00	582,600.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	551,600.00	582,600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	12,031,710.00	30,265,228.00
210602	Тавилга	-	3,296,100.00
210604	Урсгал засвар	12,031,710.00	26,969,128.00
2107	Томилолт, зочны зардал	11,108,000.00	17,024,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	11,108,000.00	17,024,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	61,953,280.00	110,376,005.32
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	61,255,172.00	107,407,020.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	510,000.00	932,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	68,508.00	1,379,327.32
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	88,000.00	99,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	450,000.00
210807	Газрын төлбөр	31,600.00	108,258.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	154,569,316.29	280,073,751.67
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	46,777,601.00	149,096,020.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	340,000.00	2,850,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	107,451,715.29	128,127,731.67
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	126,550,913.32	102,680,321.74
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	15,809,637.00	5,540,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	8,368,700.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	7,440,937.00	5,540,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	110,741,276.32	97,140,321.74
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	110,741,276.32	97,140,321.74

3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	475,302,888.71	471,394,168.33
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	7,500,000.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	7,500,000.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	(7,500,000.00)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	475,302,888.71	463,894,168.33

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	636,691,600.00	910,853,486.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,910,000.00	2,402,800.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,910,000.00	2,402,800.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,910,000.00	2,402,800.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,910,000.00	2,402,800.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	634,781,600.00	908,450,686.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	9,854,100.00	137,727,286.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,736,600.00	26,433,328.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	7,117,500.00	111,293,958.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	624,927,500.00	770,723,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	624,927,500.00	770,723,400.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	606,808,200.00	886,147,786.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	606,808,200.00	886,147,786.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	479,794,446.68	783,467,464.26
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	208,071,569.11	370,370,727.70
210101	Үндсэн цалин	155,166,168.54	243,938,020.57
210102	Нэмэгдэл	40,108,718.43	86,268,817.42
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	2,750,000.00	6,436,000.00
210104	Урамшуулал	37,800.00	15,073,943.12
210105	Гэрээт ажлын хөлс	10,008,882.14	18,653,946.59
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	26,169,495.57	45,762,306.57
210201	Тэтгэврийн даатгал	18,011,071.50	31,409,280.83
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,125,054.16	3,700,261.71
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,673,163.66	2,960,209.46
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	394,853.12	697,459.82
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,965,353.13	6,995,094.75
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	61,579,125.00	65,342,719.67
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,801,125.00	9,404,719.67
210302	Түлш, халаалт	54,978,000.00	54,978,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	800,000.00	960,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	19,404,695.00	30,472,157.00
210401	Бичиг хэрэг	2,634,280.00	1,829,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	14,698,775.00	23,891,807.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,466,040.00	2,936,150.00
210404	Ном, хэвлэл	6,500.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	599,100.00	1,814,900.00
2105	Нормативт зардал	551,600.00	582,600.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	551,600.00	582,600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,835,710.00	39,853,537.00
210602	Тавилга	-	5,377,500.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	967,000.00	-
210604	Урсгал засвар	3,868,710.00	34,476,037.00
2107	Томиллот, зочны зардал	11,108,000.00	17,024,000.00
210702	Дотоод албан томиллот	11,108,000.00	17,024,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	114,855,411.00	75,279,205.32
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	114,157,303.00	72,310,220.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	510,000.00	932,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	68,508.00	1,357,604.32
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	88,000.00	99,000.00

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	450,000.00
210807	Газрын төлбөр	31,600.00	129,981.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	33,218,841.00	138,780,211.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	32,593,841.00	135,930,211.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	625,000.00	2,850,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	127,013,753.32	102,680,321.74
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	15,809,637.00	5,540,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	8,368,700.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	7,440,937.00	5,540,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	111,204,116.32	97,140,321.74
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	111,204,116.32	97,140,321.74
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	29,883,400.00	24,705,700.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	29,883,400.00	24,600,700.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	29,883,400.00	24,600,700.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	29,883,400.00	24,600,700.00
223001	Бусад хөрөнгө	29,883,400.00	24,600,700.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(29,883,400.00)	(24,600,700.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	105,000.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	105,000.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	399,748,482.67	54,353,273.15	1,599,394,364.90	2,053,496,120.72
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	399,748,482.67	54,353,273.15	1,599,394,364.90	2,053,496,120.72
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	399,748,482.67	54,353,273.15	1,599,394,364.90	2,053,496,120.72
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	463,894,168.33	463,894,168.33
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	399,748,482.67	54,353,273.15	2,063,288,533.23	2,517,390,289.05

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	772,123,400.00	674,989,049.92	97,134,350.08
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	772,123,400.00	674,989,049.92	97,134,350.08
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	766,123,400.00	669,669,049.92	96,454,350.08
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	387,102,800.00	370,370,727.70	16,732,072.30
210101	Үндсэн цалин	259,743,200.00	243,938,020.57	15,805,179.43
210102	Нэмэгдэл	92,959,600.00	86,268,817.42	6,690,782.58

210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	14,280,800.00	6,436,000.00	7,844,800.00
210104	Урамшуулал	-	15,073,943.12	(15,073,943.12)
210105	Гэрээт ажлын хөлс	20,119,200.00	18,653,946.59	1,465,253.41
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	48,406,800.00	45,762,306.57	2,644,493.43
210201	Тэтгэврийн даатгал	32,916,700.00	31,409,280.83	1,507,419.17
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,872,500.00	3,700,261.71	172,238.29
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,098,000.00	2,960,209.46	137,790.54
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	774,500.00	697,459.82	77,040.18
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,745,100.00	6,995,094.75	750,005.25
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	65,550,800.00	65,244,247.32	306,552.68
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,612,800.00	9,306,247.32	306,552.68
210302	Түлш, халаалт	54,978,000.00	54,978,000.00	-
210303	Цэвэр, бохир ус	960,000.00	960,000.00	-
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	27,555,200.00	25,387,597.00	2,167,603.00
210401	Бичиг хэрэг	2,445,600.00	1,829,300.00	616,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,809,000.00	18,807,247.00	1,753.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,364,100.00	2,936,150.00	1,427,950.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,936,500.00	1,814,900.00	121,600.00
2105	Нормативт зардал	1,588,600.00	582,600.00	1,006,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,588,600.00	582,600.00	1,006,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	20,806,400.00	19,851,000.00	955,400.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	804,900.00	209,900.00	595,000.00
210602	Тавилга	15,000,000.00	14,698,400.00	301,600.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,500.00	-	1,500.00
210604	Урсгал засвар	5,000,000.00	4,942,700.00	57,300.00
2107	Томилолт, зочны зардал	18,063,900.00	17,024,000.00	1,039,900.00
210702	Дотоод албан томилолт	18,063,900.00	17,024,000.00	1,039,900.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	133,078,700.00	74,318,611.33	58,760,088.67
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	129,342,800.00	72,310,220.00	57,032,580.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	675,000.00	-	675,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	932,400.00	932,400.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	397,800.00	397,010.33	789.67
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	171,700.00	99,000.00	72,700.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	570,200.00	450,000.00	120,200.00
210807	Газрын төлбөр	988,800.00	129,981.00	858,819.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	63,970,200.00	51,127,960.00	12,842,240.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	53,000,000.00	48,277,960.00	4,722,040.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	10,970,200.00	2,850,000.00	8,120,200.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	6,000,000.00	5,320,000.00	680,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	6,000,000.00	5,320,000.00	680,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,000,000.00	5,320,000.00	680,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	772,123,400.00	674,989,049.92	97,134,350.08
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	770,723,400.00	673,586,249.92	97,137,150.08

132001	Орон нутгийн төсвөөс	770,723,400.00	673,586,249.92	97,137,150.08
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	1,400,000.00	1,402,800.00	(2,800.00)
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,400,000.00	1,402,800.00	(2,800.00)
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		105,000.00	(105,000.00)
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	21.00	20.00	1.00
620001	Удирдах ажилтан	7.00	7.00	-
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	6.00	6.00	-
620003	Үйлчлэх ажилтан	6.00	5.00	1.00
620004	Гэрээт ажилтан	2.00	2.00	-

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	137,727,286.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	137,727,286.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	137,724,114.34
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	98,472.35
210301	Гэрэл, цахилгаан	98,472.35
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,084,560.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5,084,560.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	39,783,337.00
210602	Тавилга	10,250,000.00
210604	Урсгал засвар	29,533,337.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	960,593.99
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	960,593.99
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	91,797,151.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	91,797,151.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	3,171.66
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,171.66
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	137,727,286.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	137,727,286.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	26,433,328.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	111,293,958.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар санхүүгийн тайланд алдаа илрээгүй.

Аудитаар нийт 87,358.5 мянган төгрөгийн 4 зөрчил¹ илэрснээс, 725.0 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоож, 83,300.0 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлага хүргүүлж, 3,333.5 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Төлбөрийн акт

Нэмэлт санхүүжилтийн данснаас томилолтоор ажилласан хүний буудал, хоолны үнэд 725.0 мянган төгрөгийг төлсөн зөрчилд төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

3.2 Албан шаардлага

1. Өмнөх оны зураг төсвийн 5400.0 мянган төгрөгийн авлагын үлдэгдлийг барагдуулаагүй, тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй зөрчил илэрсэнд албан шаардлага хүргүүлэв.

2. Нэмэлт дансанд Бор-Өндөр уулын баяжуулах үйлдвэрээс гэрээний дагуу 77,900.0 мянган төгрөгийг төвлөрүүлж зориулалт бусаар зарцуулсан зөрчилд албан шаардлага хүргүүлэв.

3.3 Зөвлөмж

Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зарцуулалттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Засаг даргын нөөц сангаас 3,333.5 мянган төгрөгийн хөрөнгийг зарцуулах захирамжид Засаг даргын зөвлөлийн хурлын тэмдэглэлгүй байна.

Энэ нь Сангийн сайдын 2021 оны 61 дүгээр тушаалаар батлагдсан Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журмын 4.1. "Нөөц хөрөнгийг Засаг даргын зөвлөлийн хурлын шийдвэрийг үндэслэн тухайн шатны Засаг даргын захирамжаар зарцуулна" гэсэн заалтыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид Засаг даргын нөөц хөрөнгийг зарцуулахдаа холбогдох хууль, журмын дагуу Засаг даргын захирамж, төсөв тооцоо, Засаг даргын хурлын тэмдэглэлийг бүрэн бүрдүүлж ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 06 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил	Үүнээс				
		Төлбөрийн акт	Албан шаардлага	Зөвлөмж	Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага	Хууль, хяналтын байгууллагад

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

											шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
ЗД нөөц хөрөнгийг зарцуулах журам мөрдөөгүй	1	3,333.5					1	3,333.5				
Авлага барагдуула агуй	1	5,400.0			1	5,400.0						
Хоолны үнэ төлсөн	1	725.0	1	725.0								
Нэмэлт данснаас зориулалт бусаар зарцуулсан	1	77,900.0			1	77,900.0						
Дүн	4	87,358.5	1	725.0	1	83,300.0	1	3,333.5				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								